

## Arbeidsongeschiktheid

78

**Ten tijde van aanvraag geen recht op Wajong-uitkering, zodat geen aanleiding bestond voor beoordeling 10-jaarstermijn uit art. 1a:1 lid 3**

Centrale Raad van Beroep  
25 november 2024, nr. 22/3954 WAJONG,  
ECLI:NL:CRVB:2024:2275  
(Rijnbeek, De Vries, Rentema-Westerhof)  
Noot E. van den Bogaard, deze noot heeft  
betrekking op «USZ» 2025/78 en «USZ»  
2025/84.

**Duurzaamheid. 10-jaarstermijn.**

[Wajong art. 1a:1 lid 3, 1a:11]

*Het UWV heeft terecht vastgesteld dat appellante op de datum van de aanvraag, 12 maart 2019, weliswaar niet over arbeidsvermogen beschikte maar dat dit nog geen duurzame situatie was. Appellante had in 2015/2016 gedurende anderhalf jaar een regulier dienstverband en daarmee arbeidsvermogen. Daarnaast volgt uit medische informatie dat appellante sinds 2016 in behandeling is en dat een gedegen traumabehandeling zal leiden tot een betere beheersbaarheid van de prikkelgevoeligheid voor triggers. Gelet hierop voldoet appellante ten tijde van de aanvraag, per wanneer het recht op Wajong-uitkering kan ontstaan, niet aan de voorwaarden voor toekenning van een Wajong-uitkering. Anders dan de rechtbank in haar (tussen)uitspraak vanuit is gegaan, bestaat voor een beoordeling of voldaan is aan art. 1a:1 lid 3 Wajong geen aanleiding.*

Uitspraak op het hoger beroep tegen de uitspraak van de rechtbank Zeeland-West-Brabant van 24 november 2022, 20/5172 (aangevallen uitspraak), tussen:

[appellante] te [woonplaats] (appellante)  
de Raad van bestuur van het Uitvoeringsinstituut  
werknemersverzekeringen (Uwv)

### Samenvatting

Het gaat in deze zaak over de vraag of het Uwv terecht heeft geweigerd appellante een uitkering op grond van de Wet arbeidsongeschiktheidsvoorziening jonggehandicapten (Wajong) toe te kennen. Appellante vindt dat zij aan de voorwaarden voor toekenning van een Wajong-uitkering voldoet. De Raad volgt dit standpunt niet en komt tot het oordeel dat het Uwv het verzoek van appellante om een Wajong-uitkering terecht heeft afgewezen.

### Procesverloop

Namens appellante heeft mr. C.F.A. Cadot, advocaat, hoger beroep ingesteld. Het Uwv heeft een verweerschrift ingediend.

Appellante heeft het hoger beroep aangevuld en nadere stukken ingediend. Het Uwv heeft daarop gereageerd.

De Raad heeft de zaak behandeld op een zitting van 22 april 2024. Appellante is verschenen, bijgestaan door mr. Cadot. Het Uwv heeft zich laten vertegenwoordigen door mr. M.W.L. Clemens.

### Overwegingen

#### Inleiding

1.1. Bij de beoordeling van het hoger beroep zijn de volgende feiten en omstandigheden van belang.

1.2. Appellante, geboren op [geboortedatum] 1983, heeft met een door het Uwv op 12 maart 2019 ontvangen formulier een Wajong-uitkering aangevraagd. Daarbij is vermeld dat appellante bekend is met een verwaarloosde PTSS, straatvrees en ADHD. Bij de aanvraag is informatie gevoegd van GGZ Westelijk Noord-Brabant van 28 februari 2019. Het Uwv heeft vervolgens een verzekeringsgeneeskundig onderzoek verricht, waarna geconcludeerd is dat appellante op de datum van de aanvraag geen arbeidsvermogen heeft, maar dat deze situatie niet duurzaam is. Met een besluit van 18 juni 2019 heeft het Uwv vervolgens geweigerd appellante een Wajong-uitkering toe te kennen. Bij besluit van 24 januari 2020 (bestreden besluit) heeft het Uwv het bezwaar van appellante tegen het besluit van 18 juni 2019 ongegrond verklaard.

#### Tussenuitspraak van de rechtbank

2. De rechtbank heeft op 26 april 2022 een tussenuitspraak gedaan. In die uitspraak heeft de recht-

bank geoordeeld dat het bestreden besluit lijdt aan een zorgvuldigheids- en motiveringsgebrek, omdat niet blijkt dat het Uvw heeft onderzocht of het arbeidsvermogen van appellante in de tien jaar na haar achttiende verjaardag onafgebroken heeft ontbroken. De rechtbank heeft het Uvw in de gelegenheid gesteld om het gebrek in het bestreden besluit te herstellen.

#### **Reactie Uvw naar aanleiding van de tussenuitspraak**

3. Het Uvw heeft op 6 juli 2022 het bestreden besluit aanvullend gemotiveerd. Hieraan is een rapport van de arbeidsdeskundige bezwaar en beroep van 27 juni 2022 ten grondslag gelegd. Het Uvw heeft herhaald dat het ontbreken van arbeidsvermogen op de datum van de aanvraag, 12 maart 2019, niet duurzaam is omdat appellante in 2015 en 2016 in loondienst heeft gewerkt. Verder kan niet worden vastgesteld of appellante vanaf haar achttiende verjaardag gedurende tien jaar onafgebroken geen arbeidsvermogen had. Dit komt voor rekening en risico van appellante omdat sprake is van een laattijdige aanvraag.

#### **Uitspraak van de rechtbank**

4. Bij de aangevallen uitspraak heeft de rechtbank het bestreden besluit vernietigd en de rechtsgevolgen daarvan in stand gelaten, omdat het Uvw het gebrek in het bestreden besluit heeft hersteld. Ook heeft de rechtbank het Uvw opgedragen het griffierecht te vergoeden en het Uvw veroordeeld in de proceskosten van appellante. De rechtbank heeft overwogen dat uit het rapport van de arbeidsdeskundige bezwaar en beroep van 27 juni 2022 volgt dat appellante in de periode van tien jaar na haar achttiende verjaardag in juli 2003 drie SV-dagen heeft gewerkt bij de Stichting [naam] in [plaatsnaam] en in 2005 22 SV-dagen heeft gewerkt bij [naam 2] B.V. Gegevens over de omvang en de aard van de werkzaamheden zijn niet meer voorhanden. De rechtbank heeft overwogen dat de arbeidsdeskundige bezwaar en beroep, na een onderzoek in de eigen systemen, voldoende heeft gemotiveerd dat het aannemelijk is dat appellante in de periode van tien jaar na haar achttiende verjaardag over arbeidsvermogen beschikte. Het Uvw heeft de aanvraag van appellante om een Wajong-uitkering op goede gronden afgewezen.

#### **Het hoger beroep van appellante**

5. Appellante is het met de uitspraak van de rechtbank niet eens. Appellante stelt in de periode van tien jaar na haar achttiende verjaardag niet te hebben gewerkt. Zij is van mening dat daarom sprake is van een duurzaam ontbreken van arbeidsvermogen.

#### **Het oordeel van de Raad**

6.1. De Raad beoordeelt of de rechtbank terecht de rechtsgevolgen van het vernietigde bestreden besluit over de geweigerde Wajong-uitkering in stand heeft gelaten. Dit gebeurt aan de hand van wat appellante in hoger beroep heeft aangevoerd.

6.2. Om recht te hebben op een Wajong-uitkering moet een betrokkene als jonggehandicapte kunnen worden aangemerkt. Op grond van artikel 1a:1, eerste lid, aanhef en onder a, van de Wajong is jonggehandicapte de ingezetene die op de dag waarop hij achttien jaar wordt als rechtstreeks en objectief medisch vast te stellen gevolg van ziekte, gebrek, zwangerschap of bevalling duurzaam geen mogelijkheden tot arbeidsparticipatie heeft. Op grond van het vierde lid wordt onder duurzaam geen mogelijkheden tot arbeidsparticipatie hebben verstaan de situatie waarin de mogelijkheden tot arbeidsparticipatie zich niet kunnen ontwikkelen. In een situatie waarin het arbeidsvermogen tijdelijk ontbreekt, wordt voor de toepassing van de Wajong de duurzaamheid na een periode van tien jaar alsnog verondersteld aanwezig te zijn.<sup>1</sup>

6.3. Op grond van artikel 1a:11, tweede lid, van de Wajong ontstaat het recht op arbeidsongeschiktheidsuitkering op grond van dit hoofdstuk op de dag waarop de aanvraag werd ingediend, met dien verstande dat dit recht niet eerder kan ontstaan dan de dag waarop de betrokkene achttien jaar wordt.

6.4. Niet in geschil is dat appellante zowel op [geboortedatum] 2001, haar achttiende verjaardag, als op 12 maart 2019, de datum van de aanvraag, geen mogelijkheden tot arbeidsparticipatie (arbeidsvermogen) had. Partijen zijn verdeeld over de vraag of het ontbreken van het arbeidsvermogen duurzaam is.

6.5. De Raad overweegt dat het Uvw terecht heeft vastgesteld dat appellante op de datum van de aanvraag, 12 maart 2019, weliswaar niet over ar-

<sup>1</sup> Artikel 1a:1, derde lid, van de Wajong.

beidsvermogen beschikte maar dat dit nog geen duurzame situatie was. De verzekeringsarts bezwaar en beroep heeft in het rapport van 16 januari 2020 de verzekeringsarts gevolgd in de conclusie dat het ontbreken van het arbeidsvermogen op 12 maart 2019 niet duurzaam is. Daarbij is gewezen op het feit dat appellante in 2015/2016 gedurende anderhalf jaar een regulier dienstverband en daarmee arbeidsvermogen heeft gehad. Daarnaast heeft de verzekeringsarts bezwaar en beroep kennis genomen van informatie van GGZ Westelijk Noord-Brabant van 28 februari 2019 en 13 november 2019. Uit deze informatie volgt dat appellante daar sinds 2016 in behandeling is en dat een gedegen traumabehandeling zal leiden tot een betere beheersbaarheid van de prikkelgevoeligheid voor triggers. Aangegeven wordt dat herstel mogelijk is en dat er vertrouwen is dat appellante het behandeltraject aan kan, mits sprake is van goede opvang en stresserende triggers van buitenaf uitblijven. Aangezien het recht op een Wajong-uitkering ontstaat op de dag waarop de aanvraag werd ingediend, heeft het Uvw deze aanvraag, gelet op voorgaande overwegingen, terecht afgewezen en is voor het ontstaan van dat recht in dit geval niet relevant of appellante in 2003 en 2005 heeft gewerkt. Voor een beoordeling of voldaan is aan artikel 1a:1, derde lid, van de Wajong bestaat in dit geval dus geen aanleiding. De rechtbank heeft dit ten onrechte niet onderkend.

6.6. Gelet op wat onder 6.5 is overwogen, is de Raad van oordeel dat appellante ten tijde van de aanvraag niet voldoet aan de voorwaarden voor toekenning van een Wajong-uitkering.

### Conclusie en gevolgen

7. Het voorgaande betekent dat het hoger beroep niet slaagt. De aangevallen uitspraak, voor zover aangevochten, wordt bevestigd met verbetering van gronden. Dit betekent dat de weigering van het Uvw appellante een Wajong-uitkering toe te kennen in stand blijft.

8. Omdat het hoger beroep niet slaagt, krijgt appellante geen vergoeding voor haar proceskosten en het betaalde griffierecht.

### Beslissing

De Centrale Raad van Beroep bevestigt de aangevallen uitspraak voor zover aangevochten.

### NOOT

Deze noot heeft betrekking op «USZ» 2025/78 en «USZ» 2025/84.

#### 10 jaar Wajong 2015: de 10-jaarstermijn

1. Op 1 januari 2025 bestond de Wajong 2015 10 jaar. Dat is in zekere zin een mijlpaal, want de Wajong 2010 werd niet ouder dan 5 jaar. Maar een heugelijke gebeurtenis zal het door niemand worden genoemd: het vanaf 1 januari 2015 van toepassing zijnde arbeidsvermogenscriterium is nog nooit geëvalueerd, laat staan gevalideerd, en het duurzaamheidscriterium is net zo onuitvoerbaar als in de Wet WIA, maar in de Wajong 2015 nog strenger dan in de Wet WIA (hoeveel strenger blijkt uit de uitspraak van 13 februari 2025, ECLI:NL:CRVB:2025:255).

2. Tel uit de zegeningen van het OCTAS-rapport: in de Wet WIA wordt het duurzaamheidscriterium afgeschaft, omdat de duurzaamheid voor verzekeringsartsen zo lastig is vast te stellen, maar hoewel de vaststelling van de duurzaamheid in de Wajong nog ingewikkelder is, wordt deze daar wél gehandhaafd. Wie het snapt, mag het mij uitleggen...

3. Nu is niet alles in de Wajong 2015 kommer en kwel: gelijk met de aanscherping van het Wajong-criterium is in art. 1a:1 lid 3 Wajong een nieuwe escape geïntroduceerd:

“De ingezetene die *tijdelijk* geen mogelijkheden tot arbeidsparticipatie heeft wordt *alsnog* jonggehandicapte, indien hij gedurende een tijdvak van *tien jaar volgend* op de dag waarop hij jonggehandicapte zou zijn geworden op grond van het eerste lid, onderdeel a of b, of het tweede lid, indien hij duurzaam geen mogelijkheden tot arbeidsparticipatie zou hebben gehad, *geen mogelijkheden tot arbeidsparticipatie had* (cursivering EvdB).”

4. In deze noot ga ik nader in op deze 10-jaarsregeling. Daarbij ga ik in de punten 5-10 in op de momenten waarop iemand jonggehandicapte kan worden en in 11-13 op de rol die de duurzaamheid na 10 jaar geen arbeidsvermogen speelt, in 14-18 op het aaneengesloten ontbreken daarvan, in 19-23 op de parallel met de laattijdige aanvraag, in 24-26 op het (ontbreken van) beleid van het UWV en in 27-30 op de rol van het arbeidsverleden. Vanaf punt 31 bespreek ik de casus en analyseer ik het verschil in benadering

tussen de CRvB en de rechtbank, waarna ik in punt 60 e.v. conclusies trek over de verdeling van de bewijsvoeringslast.

*Arbeidsvermogen: aspect tijd*

5. Blijkens de memorie van toelichting bij de Wajong 2015 kent het arbeidsvermogenscriterium twee aspecten:

- “het aspect *arbeid (sic)*: iemand kan in het geheel niet werken, heeft geen arbeidsvermogen. Dit betekent dat iemand geen activiteit kan ontplooiën, waarvoor een werkgever enig loon zou willen betalen, zelfs niet in een beschutte werkomgeving; en
- het aspect *tijd (sic)*: iemand heeft geen perspectief op ontwikkeling; herstel is uitgesloten. Er is duurzaam verlies van mogelijkheden tot functioneren.”<sup>1</sup>

6. Bij het aspect *tijd* wijst de memorie van toelichting erop dat “(i)emand (...) op het moment van beoordeling (ook) *tijdelijk* geen arbeidsmogelijkheden (kan) hebben. De situatie is (dan) niet duurzaam. In dat geval kan iemand *later alsnog* aangemerkt worden als jonggehandicapte. Hij moet dan een *aaneengesloten* periode van *tien jaar* geen mogelijkheden tot arbeidsparticipatie hebben gehad. *Eerst dan* wordt aangenomen dat er *duurzaam* geen mogelijkheid tot arbeidsparticipatie is (cursivering EvdB).”

7. Dat betekent dat als een jongere vanaf zijn 18<sup>de</sup> verjaardag onafgebroken geen arbeidsvermogen heeft, er 3 momenten zijn waarop hij jonggehandicapte kan worden:

- a. op zijn 18<sup>de</sup> verjaardag, als op die datum het ontbreken van arbeidsvermogen duurzaam wordt geacht (art. 1a:1 lid 1 onder a);
- b. als in de periode tussen zijn 18<sup>de</sup> en 23<sup>ste</sup> verjaardag het ontbreken van arbeidsvermogen alsnog duurzaam wordt geacht, vanaf die datum (art. 1a:1 lid 2; dus uiterlijk op zijn 23<sup>ste</sup> verjaardag, de periode van 5 jaar ná de 18<sup>de</sup> verjaardag eindigt immers op de 23<sup>ste</sup> verjaardag en niet de dag ervoor);
- c. als vanaf zijn 18<sup>de</sup> verjaardag het arbeidsvermogen gedurende 10 jaar aaneengesloten heeft ontbroken, maar dit ontbreken in de periode tussen de 18<sup>de</sup> en 23<sup>ste</sup> verjaardag niet duurzaam werd geacht, op zijn 28<sup>ste</sup> verjaardag (art. 1a:1 lid 3).

8. Voor een jongere die op zijn 18<sup>de</sup> verjaardag al beperkingen als gevolg van ziekte of gebrek ondervindt maar nog wél arbeidsvermogen heeft, zijn deze momenten:

- a. als hij tussen zijn 18<sup>de</sup> en 23<sup>ste</sup> verjaardag zijn arbeidsvermogen verliest als gevolg van de ziekte of het gebrek waaruit hij op zijn 18<sup>de</sup> verjaardag al beperkingen ondervindt, vanaf de datum van dat verlies als dat verlies op die datum duurzaam wordt geacht (art. 1a:1 lid 2, dus uiterlijk op zijn 23<sup>ste</sup> verjaardag);
- b. als het ontbreken van arbeidsvermogen op de datum van het verlies daarvan nog niet, maar op een datum vóór de 23<sup>ste</sup> verjaardag alsnog duurzaam wordt geacht, vanaf die datum (art. 1a:1 lid 2, dus ook uiterlijk op zijn 23<sup>ste</sup> verjaardag);
- c. als vanaf de datum van verlies tussen de 18<sup>de</sup> en 23<sup>ste</sup> verjaardag het arbeidsvermogen 10 jaar aaneengesloten heeft ontbroken, vanaf het einde van die 10 jaar (art. 1a:1 lid 3, dus uiterlijk op zijn 33<sup>ste</sup> verjaardag).

9. Dit betekent dat een jongere *uitsluitend* jonggehandicapte kan worden in de periode van zijn 18<sup>de</sup> verjaardag t/m zijn 23<sup>ste</sup> verjaardag en in de periode van zijn 28<sup>ste</sup> verjaardag t/m zijn 33<sup>ste</sup> verjaardag. In de periode *tussen zijn 23<sup>ste</sup> en 28<sup>ste</sup> verjaardag* kan een jongere *geen* jonggehandicapte worden, ook niet als vanaf een datum binnen die periode het ontbreken van arbeidsvermogen duurzaam wordt geacht.

10. Het betekent ook dat een jongere *ná zijn 33<sup>ste</sup> verjaardag* géén jonggehandicapte meer kan worden, althans niet op grond van een ziekte of gebrek waaruit hij op zijn 18<sup>de</sup> verjaardag beperkingen ondervindt.

*Duurzaamheid na 10 jaar ontbreken van arbeidsvermogen: van rechtswege aangenomen*

11. Volgens de memorie van toelichting wordt na 10 jaar onafgebroken ontbreken van arbeidsvermogen “*aangenomen* dat de mogelijkheden tot arbeidsparticipatie duurzaam ontbreken. UWV hoeft de duurzaamheid na tien jaar *niet te onderzoeken* (...). Voor het vaststellen van de duurzaamheid wordt dus uitgegaan van een fictie (cursivering EvdB).”<sup>2</sup>

12. Anders gezegd: na 10 jaar onafgebroken ontbreken van arbeidsvermogen wordt de duur-

1 Kamerstukken II 2011/12, 33161, nr. 3, p. 36.

2 Kamerstukken II 2011/12, 33161, nr. 3, p. 37.

zaamheid van *rechtswege* aangenomen en speelt de vraag of er nog behandelmogelijkheden zijn geen rol meer.

13. Dit wordt bevestigd in de werkwijzer *Laattijdige aanvragen Wajong*, waarin het UWV schrijft “dat we de duurzaamheid *niet meer hoeven te beoordelen* als het arbeidsvermogen langer dan tien jaar ontbreekt (cursivering EvdB).”<sup>3</sup>

#### *Aaneengesloten ontbreken van arbeidsvermogen*

14. Volgens de memorie van toelichting hoeft het UWV “de duurzaamheid na tien jaar *niet* te onderzoeken, maar moet (hij) *wel* nagaan of betrokkene in die tien jaar *arbeidsvermogen* heeft gehad, bijvoorbeeld door te kijken of hij *gewerkt* heeft (cursivering EvdB).”<sup>4</sup>

15. In de artikelsgewijze toelichting wordt nog benadrukt dat het gaat om een *aaneengesloten* periode van tien jaar:

“Naast de hoofdregel die in het eerste lid is opgenomen, is in het derde lid geregeld dat de ingezetene die gedurende een *aaneengesloten* periode van tien jaar geen mogelijkheden tot arbeidsparticipatie heeft alsnog aangemerkt kan worden als jonggehandicapte. Daarvoor gelden de volgende voorwaarden:

1. De ingezetene wordt niet aangemerkt als jonggehandicapte op grond van het eerste lid, onderdeel a of b, of het tweede lid, *uitsluitend* omdat hij *tijdelijk* in plaats van duurzaam geen mogelijkheden tot arbeidsparticipatie heeft; en
2. De periode van tien jaar *sluit direct aan* op de dag waarop de ingezetene op grond van het eerste lid, onderdeel a of b, of het tweede lid, jonggehandicapte zou zijn geworden als het ontbreken van de mogelijkheden tot arbeidsparticipatie *wel* duurzaam zouden zijn geweest (cursivering EvdB).”<sup>5</sup>

16. Naar aanleiding van de vraag “*hoe en door wie* wordt gemeten of een arbeidsgehandicapte de afgelopen tien jaar geen mogelijkheden tot arbeidsparticipatie heeft gehad” wordt in de nota naar aanleiding van het verslag opgemerkt:

“In het geval dat iemand op zijn achttiende, tijdens studie of binnen vijf jaar daarna, geen arbeidsmogelijkheden heeft, waarbij geen sprake is van een duurzame situatie, kan hij alsnog worden aangemerkt als jonggehandicapte, indien hij tien jaar achter elkaar geen mogelijkheden tot werken heeft. UWV gaat na of iemand in die tien jaar arbeidsvermogen heeft gehad, bijvoorbeeld door te kijken of hij gedurende die tien jaar *gewerkt* heeft.”<sup>6</sup>

17. Verder heeft de staatssecretaris van SZW in het kader van de evaluatie van de Participatiewet geschreven:

“Bij wet is vastgelegd dat voor mensen, bij wie tijdelijk geen arbeidsvermogen is vastgesteld en in 10 jaar tijd *geen ontwikkelingen* hebben laten zien, de duurzaamheid van het ontbreken van arbeidsvermogen wordt aangenomen (Wajong art. 1a:1, lid 3)” (cursivering EvdB).<sup>7</sup>

18. Dat geeft ons twee aanknopingspunten:

- a. Heeft de betrokkene in de 10 jaar na het verlies van arbeidsvermogen *gewerkt*?
- b. Welke *ontwikkelingen* hebben in die 10 jaar plaatsgevonden?

#### *Parallel met laattijdige aanvraag*

19. Bij de beoordeling van de vraag of de betrokkene 10 jaar aaneengesloten geen arbeidsvermogen heeft gehad, moet het UWV 10 jaar *terugkijken in het verleden*. Dat kennen we ergens van, namelijk van de laattijdige aanvragen. En bij laattijdige aanvragen is het vaste rechtspraak dat de omstandigheid dat *door tijdsverloop* het medische beeld *steeds moeilijker* is vast te stellen, voor risico van de late aanvrager komt.<sup>8</sup>

20. Een op of kort na de 28<sup>ste</sup> verjaardag gedane aanvraag om toepassing van art. 1a:1 lid 3 Wajong is op zich echter geen laattijdige aanvraag, maar heeft daar wel veel van weg. Immers, er moet allereerst worden beoordeeld of op de 18<sup>de</sup> verjaardag, dus 10 jaar geleden, sprake was van het als gevolg van ziekte of gebrek ontbreken van arbeidsvermogen.

21. Bij een ‘echte’ laattijdige aanvraag (waarbij de betrokkene stelt al vanaf zijn 18<sup>de</sup> verjaardag duurzaam geen arbeidsvermogen te hebben) komen de uit het tijdsverloop voortvloeiende bewijs-

3 UWV / Sociaal Medische Zaken - Centraal Expertise Centrum, *Werkwijzer Laattijdige aanvragen Wajong versie 1.0* (9 januari 2017), p. 9.

4 *Kamerstukken II* 2011/12, 33161, nr. 3, p. 37.

5 *Kamerstukken II* 2011/12, 33161, nr. 3, p. 90.

6 *Kamerstukken II* 2011/12, 33161, nr. 9, p. 122

7 *Kamerstukken II* 2015/16, 34352, nr. 2.

8 Zie bijv. CRvB 1 maart 2018, ECLI:NL:CRVB:2018:629.

problemen voor diens eigen rekening. Dat is ook redelijk, omdat hij die problemen had kunnen voorkomen door tijdig aan te vragen.

22. Maar als de betrokkene in de periode tussen zijn 18<sup>de</sup> en 23<sup>ste</sup> verjaardag nog niet in staat was om te berusten in de mogelijkheid dat hij nooit arbeidsvermogen zou kunnen ontwikkelen en om die reden geen Wajong heeft aangevraagd en daardoor ook niet eerder bij het UWV in beeld is gekomen, dan is geen sprake van een laattijdige aanvraag in strikte zin, aangezien die aanvraag *niet eerder* gedaan *kon* worden. En hoe redelijk is het dan om dat tijdverloop aan hem tegen te werpen?

23. Een eerdere aanvraag had nergens toe kunnen leiden, omdat hij zelf van mening was dat het ontbreken van arbeidsvermogen niet duurzaam was en een verzekeringsarts hem dan vooral zal hebben willen stimuleren om door te gaan met het werken aan zijn ontwikkeling. Het tegenwerpen dat hij heeft afgezien van het indienen van een aanvraag waar hij zelf niet achter zou hebben gestaan en die bovendien op voorhand kansloos was, lijkt mij niet alleen onredelijk, maar ook buitengewoon unfair.

#### *Geen beleid*

24. Maar dat laat onverlet dat het UWV wel een 10 jaar retrospectieve beoordeling moet verrichten.

Of het UWV inmiddels enig beleid heeft ontwikkeld hoe hiermee om te gaan, is mij niet bekend. In het *Compendium Participatiewet* en in het daarbij behorende beoordelingskader '*Duurzaamheid van het ontbreken van arbeidsvermogen*' is daarover in elk geval niets te lezen.

En in het op 27 oktober 2022 openbaar gemaakte '*Handboek Wetsuitleg Wajong*' is in de paragraaf "Later als jonggehandicapte worden aangemerkt" onder het kopje "na 10 jaar" te lezen: "[Deze bepaling wordt nog nader uitgewerkt]."<sup>9</sup> Die uitwerking heb ik echter nog niet gezien.

25. Het enige concrete dat ik heb kunnen vinden, zijn de voorbeelden op p. 10 van de werkwijzer Laattijdige aanvragen Wajong, waarvan voorbeeld 1 wel enige gelijkenis vertoont met de onderhavige casus:

#### *"Voorbeeld 1 (sic)"*

Een 30-jarige burger heeft op het moment van aanvraag geen arbeidsvermogen. Er is een relatie met ziekte op de 18e verjaardag. Hij heeft van zijn 26e tot zijn 28e gewerkt. Na onderzoek blijkt dat de burger toen arbeidsvermogen had. De start van de onafgebroken periode zonder arbeidsvermogen ligt buiten de vijfjaarstermijn. Zelfs al zou al zou deze burger op zijn 18e verjaardag geen arbeidsvermogen hebben, het is duidelijk dat dat geen blijvende situatie was. Daarom kan hij geen recht hebben op Wajong".  
26. Maar nu na 10 jaar Wajong 2015 kan worden verwacht dat de 10-jaarstermijn aan relevantie gaat winnen, zou een verdere uitwerking daarvan wel fijn zijn.

#### *Arbeidsverleden*

27. Bij deze stand van zaken is de benadering die het UWV in de hier opgenomen uitspraak heeft gekozen, wel voor de hand liggend: heeft appellante na haar 18<sup>de</sup> verjaardag enig arbeidsverleden opgebouwd?

28. Appellantes casus (waarover hierna vanaf punt 31 meer) lijkt op het hiervoor in punt 25 genoemde voorbeeld. Haar casus verschilt echter met dit voorbeeld in die zin dat in het voorbeeld de periode van werken is gelegen vóór de 28<sup>ste</sup> verjaardag, dus binnen de 10-jaarstermijn, en appellantes werkzaamheden in de jaren 2015 en 2016 zijn gelegen ná haar 28<sup>ste</sup> verjaardag en daarmee ook ná de 10-jaarstermijn.

29. Maar wat in het voorbeeld opvalt, is de zin "*Na onderzoek blijkt dat de burger toen arbeidsvermogen had*". Uit die zin volgt immers dat de conclusie dat de burger "toen arbeidsvermogen had" alleen kan worden getrokken "na onderzoek". En dat impliceert dat het *enkele* feit dat hij heeft gewerkt, *niet* voldoende is om te stellen dat hij arbeidsvermogen heeft gehad.

30. Dat lijkt mij terecht. Daarvoor is ook informatie nodig over (bijvoorbeeld):

- de aard en inhoud van dat werk;
- de omstandigheden waarin en waaronder dat is verricht;
- de vraag of aan dat werk een reële loonwaarde kan worden verbonden (wat niet hetzelfde is als het loon dat feitelijk is betaald);
- hoelang dat werk is verricht;
- het functioneren van de betrokkene;
- de eventuele gevolgen die dat werk heeft gehad op de gezondheid (de aanwezigheid van

9 <https://www.uwv.nl/nl/over-uwv/wet-open-overheid/woo-publicaties/2022/besluit-woo-verzoek-handboeken-wia-en-wajong>.

arbeidsvermogen kan niet worden gebaseerd op werk dat tot schade aan de gezondheid is verricht).

#### *De casus*

31. Het wordt tijd om de casus eens wat dieper te gaan bekijken.

32. Appellante vraagt op 12 maart 2019 een Wajong-uitkering aan, waarbij zij vermeldt dat zij kampt met een verwaarloosde PTSS, straatvrees en ADHD. Zij is dan ruim 35 jaar oud, zodat deze aanvraag ten opzichte van haar 18<sup>de</sup> verjaardag ruim 17 jaar laatijdig is.

Zowel op haar 18<sup>de</sup> verjaardag als op de datum van de aanvraag beschikte appellante niet over arbeidsvermogen, zodat de zaak draait om de vraag of het ontbreken van arbeidsvermogen duurzaam is.

33. Het UWV wijst de aanvraag af, omdat het ontbreken van arbeidsvermogen *op de datum van de aanvraag* niet duurzaam is.

34. De rechtbank stelt in een tussenuitspraak dat dit besluit onzorgvuldig is, omdat het UWV niet heeft onderzocht of het arbeidsvermogen van appellante *in de tien jaar na haar 18<sup>de</sup> verjaardag* onafgebroken heeft ontbroken.

35. In r.o. 3 schrijft de CRvB dat de arbeidsdeskundige bezwaar en beroep in reactie hierop in een rapport van 27 juni 2022 heeft gesteld dat het ontbreken van arbeidsvermogen op de datum van de aanvraag, *12 maart 2019*, niet duurzaam is, omdat appellante *in 2015 en 2016* in loondienst heeft gewerkt.

#### *Drogreden: werk in 2015 en 2016 zegt niets over de duurzaamheid op 12 maart 2019*

36. Het standpunt “dat het ontbreken van arbeidsvermogen op de datum van de aanvraag, 12 maart 2019, niet duurzaam is *omdat* appellante in 2015 en 2016 in loondienst heeft gewerkt” is een drogreden die bekend staat als ‘*non sequitur*’ (‘dat volgt er niet uit’). Immers, het feit dat appellante *in 2015 en 2016* heeft gewerkt, zegt *niets* over het *op 12 maart 2019* bestaan van behandel mogelijkheden noch over de daarvan te verwachten effecten op de belastbaarheid en dus *ook niets* over de duurzaamheid van het *op die datum* ontbreken van arbeidsvermogen.

37. Er volgt niet meer uit dan dat zij in 2015 en 2016 gedurende enige tijd heeft gewerkt en toen waarschijnlijk ook arbeidsvermogen heeft gehad. Maar aangezien ook is vastgesteld dat zij op de

datum van haar aanvraag op 12 maart 2019 géén arbeidsvermogen heeft, heeft zij dat arbeidsvermogen in de loop van 2016 of daarna kennelijk weer verloren. Hoe uit het feit dat zij in 2015 en 2016 heeft gewerkt volgt dat zij in 2019 opnieuw arbeidsvermogen kan ontwikkelen (“omdat”), ontgaat mij.

#### *De casus (vervolg)*

38. In r.o. 4 schrijft de CRvB dat de rechtbank in haar einduitspraak tot het oordeel is gekomen dat het UWV de aanvraag op goede gronden heeft afgewezen, omdat “uit het rapport van de arbeidsdeskundige bezwaar en beroep van 27 juni 2022 volgt dat appellante in de periode van tien jaar na haar achttiende verjaardag in juli 2003 drie SV-dagen heeft gewerkt bij de Stichting [naam] in [plaatsnaam] en in 2005 22 SV-dagen heeft gewerkt bij [naam 2] B.V. Gegevens over de omvang en de aard van de werkzaamheden zijn niet meer voorhanden. De rechtbank heeft overwogen dat de arbeidsdeskundige bezwaar en beroep, na een onderzoek in de eigen systemen, voldoende heeft gemotiveerd dat het aannemelijk is dat appellante in de periode van tien jaar na haar achttiende verjaardag over arbeidsvermogen beschikte (curivering EvdB)”.

39. Wat mij hierbij opvalt, is dat het eindoordeel van de rechtbank zoals weergegeven in r.o. 4 op geen enkele manier aansluit bij de reactie van het UWV op de tussenuitspraak zoals weergegeven in r.o. 3 en iedere logische samenhang daartussen ontbreekt: het UWV baseert het op 12 maart 2019 ontbreken van duurzaamheid op de in 2015 en 2016 verrichtte werkzaamheden zonder dat de werkzaamheden uit 2003 en 2005 worden genoemd, terwijl de rechtbank alleen ingaat op de werkzaamheden uit 2003 en 2005 en die uit 2015 en 2016 überhaupt niet noemt. Dat vraagt om kennisneming van de uitspraak van de rechtbank.

#### *Discrepantie tussen weergave rapportage arbeidsdeskundige door CRvB en rechtbank*

40. Gelukkig (en anders dan in veel andere zaken) is de einduitspraak van de rechtbank dit keer wel gepubliceerd op rechtspraak.nl en wel onder nummer ECLI:NL:RBZWB:2022:7105. Dat is een gelukkige omstandigheid, want vergelijking van beide uitspraken laat zowel een discrepantie zien tussen de weergave van de rapportage van de

arbeidsdeskundige bezwaar en beroep van 27 juni 2022 door de CRvB en de weergave daarvan door de rechtbank, als een duidelijk verschil in benadering van de zaak als zodanig. Om die reden is deze uitspraak hierna opgenomen onder «USZ» 2025/79.

41. Waar de CRvB in r.o. 3 weergeeft dat volgens het UWV het ontbreken van arbeidsvermogen op de datum van de aanvraag in 2019 niet duurzaam is omdat appellante in 2015 en 2016 in loondienst heeft gewerkt, worden in de uitspraak van de rechtbank de jaren 2015 en 2016 überhaupt niet genoemd, laat staan dat appellante in die jaren heeft gewerkt.

Met betrekking tot de na de 18<sup>de</sup> verjaardag verrichte werkzaamheden noemt de rechtbank uitsluitend dat uit de systemen van het UWV (Suwinet) blijkt dat appellante van 1 tot 10 juli 2003 gedurende 3 SV-dagen heeft gewerkt en in 2005 gedurende 22 SV-dagen.

42. Kennelijk vond de rechtbank het feit dat in 2015 en 2016 ook is gewerkt, voor de beoordeling niet relevant, terwijl de CRvB daar blijkens r.o. 3 wel betekenis aan hecht.

#### *Verskil in benadering*

43. Het verschil in benadering is dat voor de rechtbank beslissend is dat appellante binnen de 10-jaarstermijn heeft gewerkt, waardoor haar arbeidsvermogen *niet 10 jaar aaneengesloten heeft ontbroken*, terwijl de CRvB beslissende betekenis hecht aan het feit dat uit de bij de aanvraag gevoegde informatie van de behandelend sector blijkt dat er *nog behandel mogelijkheden worden gezien*, zodat het ontbreken van arbeidsvermogen *op de datum van de aanvraag* niet duurzaam kan worden geacht.

#### *Behandel mogelijkheden na afloop van de 10-jaarstermijn: niet relevant of toch wel?*

44. Zoals hiervoor in punt 8-10 uiteengezet kan een jongere die op zijn 18<sup>de</sup> verjaardag beperkingen ondervindt *uitsluitend* jonggehandicapte worden in de periode van zijn 18<sup>de</sup> t/m 23<sup>ste</sup> verjaardag en in de periode van zijn 28<sup>ste</sup> t/m 33<sup>ste</sup> verjaardag.

In de periode *tussen zijn 23<sup>ste</sup> en 28<sup>ste</sup> verjaardag* kan een jongere *geen* jonggehandicapte worden, ook niet als vanaf een datum binnen die periode het ontbreken van arbeidsvermogen duurzaam wordt geacht.

En *evenmin* kan een jongere *ná zijn 33<sup>ste</sup> verjaardag* nog jonggehandicapte worden, ook niet als na die datum het ontbreken van arbeidsvermogen alsnog duurzaam wordt geacht.

45. Vanuit deze systematiek kan ik de door de CRvB gevolgde benadering (duurzaamheid ten tijde van de aanvraag) niet goed plaatsen. Immers, zoals blijkt uit r.o. 3 van de rechtbank is appellante op 15 juli 2001 18 jaar geworden, zodat zij ten tijde van de aanvraag van 12 maart 2019 35 jaar oud was en op die datum alleen al daardoor geen jonggehandicapte meer kon worden. Ook niet als zij in de 10 jaar voorafgaande aan haar aanvraag onafgebroken geen arbeidsvermogen heeft gehad (de periode van ontbreken van arbeidsvermogen moet immers aanvangen op een datum tussen haar 18<sup>de</sup> en 23<sup>ste</sup> verjaardag en 10 jaar voor haar aanvraag was zij 25 jaar).

46. Daar komt bij dat als appellante in 2015 en 2016 arbeidsvermogen heeft gehad en dat ten tijde van haar aanvraag van 12 maart 2019 niet meer heeft, zij haar arbeidsvermogen ergens in 2016 of later heeft verloren. Dat is na het einde van de voor haar geldende Amber-termijn, zodat zij ten tijde van het verlies van arbeidsvermogen niet meer voor de Wajong verzekerd was.

47. En als het verlies van arbeidsvermogen optreedt buiten de verzekerde periode, dan is de vraag of dat verlies duurzaam is, niet relevant.

#### *Voorwaarden voor recht op Wajong op de ingangsdatum*

48. Wat ik in de uitspraak lees, is dat de CRvB als eerste heeft willen vaststellen of appellante *op de mogelijke ingangsdatum* van een Wajong-uitkering (dat wil zeggen: op de datum van haar aanvraag) voldoet aan de *voorwaarden* voor het ontvangen van deze uitkering (immers, als niet aan die voorwaarden is voldaan, kan er ook geen recht bestaan en zou een eventueel eerder toegekende uitkering moeten worden ingetrokken). Verder lees ik de uitspraak zo dat hij die voorwaarden heeft opgevat in die zin dat appellante op die ingangsdatum *duurzaam geen arbeidsvermogen* moet hebben. Volgens mij is dat echter niet juist.

49. Op grond van art. 1a:2 lid 1 Wajong zijn er twee voorwaarden voor het ontstaan van het recht op uitkering:

- a. het zijn van jonggehandicapte;
- b. geen uitsluitingsgrond.

50. Zoals hiervoor in punt 8-10 uiteengezet, moet de betrokkene, om als jonggehandicapte te kunnen worden aangemerkt, tussen zijn 18<sup>de</sup> en 23<sup>ste</sup> verjaardag duurzaam geen arbeidsvermogen hebben of vanaf een datum die binnen die periode is gelegen, gedurende 10 jaar onafgebroken geen arbeidsvermogen hebben gehad.

51. Om binnen die eerste periode als jonggehandicapte te kunnen worden aangemerkt, is een afzonderlijke beoordeling van de duurzaamheid noodzakelijk.

52. Als het arbeidsvermogen echter 10 jaar aaneengesloten heeft ontbroken, speelt de duurzaamheid *geen* rol meer, maar wordt de betrokkene op grond van het derde lid van art. 1a:1 na ommekomst van die 10 jaar *van rechtswege* jonggehandicapte. Zie ook r.o. 6.5 van de uitspraak van de Rechtbank Den Haag 6 oktober 2016, ECLI:NL:RBDHA:2016:14758:

“Wellicht ten overvloede wijst de rechtbank nog wel op het slot van de rapportage van de verzekeringsarts b&b, waarin deze vooruitkijkt naar het jaar 2017. Als over een jaar de nieuwe therapie en aandacht voor bijkomende factoren nog niet heeft geleid tot arbeidsvermogen, dan zal een eventuele nieuwe aanvraag moeten worden beoordeeld *met voorbijgaan aan de prognose* (cursivering EvdB):”

53. Aangezien in het derde lid de duurzaamheid geen ontstaansvoorwaarde voor het worden van jonggehandicapte is, wordt de betrokkene na 10 jaar onafgebroken geen arbeidsvermogen te hebben gehad ook jonggehandicapte als er nog wel behandelmogelijkheden zijn. Het *enkele* voltooien van de 10-jaarstermijn is daarvoor voldoende *zonder* dat het eventuele bestaan van behandelmogelijkheden daaraan in de weg staat.

54. Dat is ook in lijn met art. 1a:9 onder a Wajong, dat bepaalt dat het recht op uitkering eindigt “wanneer de jonggehandicapte *mogelijkheden tot arbeidsparticipatie* als bedoeld in artikel 1a:1 heeft (cursivering EvdB)”. In deze bepaling is *niet* opgenomen dat het recht eindigt als de jonggehandicapte *niet langer duurzaam* geen mogelijkheden tot arbeidsparticipatie heeft. Alleen het ontstaan van *arbeidsvermogen* leidt tot eindiging van het recht.

55. Dat betekent dat als tijdens de looptijd van de Wajong nieuwe medische inzichten ontstaan, waardoor nieuwe behandelmogelijkheden beschikbaar komen, het ontbreken van arbeidsvermogen mogelijk niet langer duurzaam zou kun-

nen worden geacht. Maar het wegvallen van de duurzaamheid leidt dan *niet* tot het eindigen van het recht op uitkering. Dat is alleen het geval als de betrokkene ook *daadwerkelijk* arbeidsvermogen heeft ontwikkeld.

56. Dit alles overziende had het ten tijde van de aanvraag bestaan van behandelmogelijkheden en daarmee het ontbreken van duurzaamheid niet aan toekenning van Wajong in de weg kunnen staan en is het mij niet duidelijk waarom de CRvB de zaak juist wel op die duurzaamheid heeft laten scharnieren. Naar mijn overtuiging heeft de rechtbank dan ook terecht onderzocht of appellante vanaf haar 18<sup>de</sup> verjaardag gedurende 10 jaar onafgebroken geen arbeidsvermogen heeft gehad en op grond daarvan als jonggehandicapte kon worden aangemerkt.

#### *Beoordeling 10-jaarstermijn door rechtbank*

57. Voor de invulling van de 10-jaarstermijn is vooral de uitspraak van de rechtbank van belang. Ik citeer r.o. 4 van die uitspraak (cursivering EvdB):

“De arbeidsdeskundige b&b heeft gereageerd op de tussenuitspraak. Zij heeft gerapporteerd dat eiseres in de periode van 1 juli 2003 tot 10 juli 2003 (3 SV-dagen) heeft gewerkt bij de Stichting [naam stichting] in Breda en in 2005 gedurende 22 dagen (22 SV-dagen) bij [naam]. De aard van de werkzaamheden, het aantal gewerkte of verloonde uren en de wijze van functioneren zijn echter niet bekend. Stichting [naam stichting] in Breda vernietigt namelijk alle gegevens van voormalige werknemers na 7 jaar. Over [naam] is onvoldoende informatie bekend, waardoor geen navraag gedaan kon worden. Het UWV stelt zich op het standpunt dat thans niet meer kan worden vastgesteld of eiseres vanaf haar 18e verjaardag gedurende 10 jaar onafgebroken geen arbeidsvermogen heeft gehad. Dit komt volgens het UWV voor rekening en risico van eiseres, omdat het een laattijdige aanvraag betreft.”

58. Blijkens r.o. 5 heeft appellante met betrekking tot de werkzaamheden in 2003 uitgelegd dat ze “heeft meegelopen bij Stichting [naam stichting], maar dat dit gedurende *slechts één dag enkele uren* is geweest en dus *niet drie SV-dagen*”.

Met betrekking tot de werkzaamheden in 2005 stelt zij “*nimmer* bij [naam] te hebben gewerkt en dus *ook niet 22 dagen in 2005*. Mogelijk is er bij verwerking van de gezamenlijk (met haar toenmalige partner) ingediende aangifte inkom-

stenbelasting voor dat jaar een en ander foutief ingevuld of door de Belastingdienst foutief geregistreerd”.

Tot slot voert zij aan dat 3 SV-dagen, en zelfs 25 (3 + 22) SV-dagen, over een periode van 10 jaar in redelijkheid niet als arbeidsparticipatie kunnen worden aangemerkt.

59. De rechtbank oordeelt in r.o. 10 echter dat de arbeidsdeskundige bezwaar en beroep met het resultaat van het onderzoek in de eigen systemen “voldoende gemotiveerd (heeft) uiteengezet dat het aannemelijk is dat eiseres in bepaalde perioden binnen de tien jaar na haar 18e verjaardag over arbeidsvermogen beschikte” en dat “(d)e enkele stelling van eiseres dat hiervan geen sprake is, (niet) kan (...) worden gevolgd, omdat zij deze niet met stukken heeft onderbouwd”. Waaraan de rechtbank nog toevoegt dat zij “de moeilijke bewijsrechtelijke positie waarin eiseres verkeert (begrijpt), maar (dat) (...) deze vanwege de laattijdige aanvraag voor haar rekening en risico (komt)” om in r.o. 11 tot de conclusie te komen dat “(n)u niet kan worden vastgesteld dat het ontbreken van het arbeidsvermogen van eiseres vanaf haar 18e verjaardag tien jaar onafgebroken heeft voortgeduurd, (...) eiseres aan het bepaalde in artikel 1a:1, derde lid, van de Wajong geen aanspraken (kan) ontlenen (cursivering EvdB)”.

*Conclusie: de bewijslast ligt bij de aanvrager, het UWV mag volstaan met een verwijzing naar Suwinet*

60. Ik vind het opmerkelijk dat de rechtbank een ‘arbeidsverleden’ van 3 SV-dagen en 22 SV-dagen toereikend vindt om het bestaan van arbeidsvermogen op te baseren. Te meer omdat appellante stelt dat die 3 SV-dagen eigenlijk maar 1 dag is geweest en zij op die dag geen arbeid heeft verricht, maar is meegelopen en die 22 SV-dagen berusten op een registratiefout. Dat lijken mij zaken die voldoende concreet zijn om nader onderzoek te rechtvaardigen en in elk geval appellante in de gelegenheid te stellen daarvoor aanvullend bewijs te leveren, zo nodig door toepassing van een ‘burgerlus’ (dat wil zeggen: behandeling ter zitting schorsen en appellante een duidelijke bewijsopdracht meegeven).

61. Op zich blijkt uit de uitspraak wel dat volgens de rapportage van de arbeidsdeskundige bezwaar en beroep de aard van de werkzaamheden, het aantal gewerkte of verloonde uren en de

wijze van functioneren, gezien het tijdsverloop, niet meer zijn te achterhalen, maar of de rechtbank aan appellante heeft duidelijk gemaakt met wat voor bewijs zij nog zou moeten komen en haar daartoe ook expliciet in de gelegenheid heeft gesteld, blijkt er niet uit.

62. Verder vind ik appellantes argument dat 25 SV-dagen in 10 jaar tijd wel erg weinig is om het hebben van arbeidsvermogen op te baseren, op zich niet onredelijk. Ik vind het dan ook jammer dat de rechtbank niet de moeite heeft genomen om uit te leggen waarom zij tot het oordeel is gekomen dat uit het geregistreerd zijn van SV-dagen volgt dat appellante op die dagen arbeidsvermogen heeft gehad.

63. Als ik de vergelijking maak met de uitspraak van de CRvB van 20 november 2020, ECLI:NL:CRVB:2020:2891, waarin in r.o. 4.3 wordt overwogen dat

“(u)it de gegevens van Suwinet blijkt van een substantieel arbeidsverleden van appellante in de jaren 2006 (223 sv-dagen), 2007 (70 sv-dagen), 2009 (190 sv-dagen) en 2010 (147 sv-dagen)” en de CRvB tot het oordeel komt dat

“(d)e verklaring van appellante ter zitting dat zij veel minder dagen heeft gewerkt dan is vermeld in Suwinet, dat zij geen loon ontving en dat zij eigenlijk niet tot werken in staat was, (...) door appellante niet (is) onderbouwd en ook anderszins, gezien het grote aantal sv-dagen en de door de arbeidsdeskundige bij uitzendbureau Actief Werkt verkregen informatie, niet aannemelijk (is)”;

dan is 25 SV-dagen inderdaad een wel heel smalle basis om te zeggen dat appellante niet onafgebroken geen arbeidsvermogen heeft gehad.

64. Maar wat deze uitspraken in elk geval wel duidelijk maken, is dit:

- a. Een direct na ommekomst van de 10-jaarstermijn van art. 1a:1 lid 3 Wajong ingediende aanvraag is *tegelijkertijd* een *tijdige* aanvraag (want kan nu eenmaal niet vóór het einde van die termijn worden gedaan) en een *laattijdige* aanvraag (er moet 10 jaar in het verleden worden gekeken). Voor de verdeling van de *bewijsvoeringslast* wordt deze echter behandeld als een laattijdige aanvraag in enge zin: die ligt bij de *aanvrager*.
- b. Het in *Suwinet* geregistreerd zijn van SV-dagen is voldoende om het aaneengesloten ontbreken van arbeidsvermogen te doorbreken. De *bewijsvoeringslast* om te onderbou-

wen dat uit die registratie *niet* kan worden afgeleid dat er arbeidsvermogen was, ligt bij de aanvrager.

65. Dat een op zich *tijdige* aanvraag wordt behandeld als een *10 jarig laattijdige* aanvraag lijkt mij een extra argument om niet alleen in de Wet WIA maar ook in de Wajong het duurzaamheidscriterium af te schaffen. Waarmee we weer terug zijn bij punt 2.

E. van den Bogaard

Ed van den Bogaard is advocaat bij Westhoff Advocaten te Amsterdam, voorzitter van de Adviescommissie bestuursrecht van de Nederlandse Orde van Advocaten en bestuurslid van de Specialisatievereniging Sociaal Zekerheidsrechtadvocaten SSZ

## 79

**Geen schadevergoeding in verband met werkzaamheden directeur en financieel adviseur omdat hun werkzaamheden in verband met re-integratie behoren tot de normale bedrijfsvoering**

Centrale Raad van Beroep  
22 januari 2025, nr. 23/1519 WIA,  
ECLI:NL:CRVB:2025:130  
(Rottier, Van der Kris, Boot)

**Loonsanctie. Schadevergoeding.**

[Awb art. 8:88 lid 1 onder a]

*Het UWV heeft appellante aanvankelijk een loonsanctie opgelegd die later weer is ingetrokken. Appellante is schadevergoeding toegekend ter hoogte van € 62.769,18, maar daarbij zit geen vergoeding van de kosten verbonden aan de werkzaamheden van de directeur en de financieel directeur. De Raad volgt het UWV daarin. Werkzaamheden in verband met het voldoen aan re-integratieverplichtingen en een eventuele discussie hierover met een uitvoeringsinstantie zoals het UWV, behoren, mits zij binnen bepaalde grenzen blijven, tot de normale bedrijfsvoering. Niet gebleken is dat appellante door het loonsanctiebesluit van 18 oktober 2019 genooddaakt is geweest haar directeur en financieel adviseur in zodanige*

*mate te belasten met werkzaamheden in het kader daarvan dat niet langer gesproken kan worden van werkzaamheden die vielen binnen de normale bedrijfsvoering dan wel dat daarbij bepaalde grenzen werden overschreden.*

Uitspraak op het hoger beroep tegen de uitspraak van de rechtbank Overijssel van 5 april 2023, 22/473 (aangevallen uitspraak),

tussen:

[appellante B.V.] te [vestigingsplaats] (appellante) de Raad van bestuur van het Uitvoeringsinstituut werknemersverzekeringen (Uwv)

### Samenvatting

Het Uwv heeft appellante aanvankelijk een loonsanctie opgelegd die later weer is ingetrokken. Appellante heeft vervolgens verzocht om schadevergoeding. Naar aanleiding van dit verzoek heeft het Uwv aan appellante een schadevergoeding ter hoogte van € 62.769,18 toegekend. De Raad oordeelt dat de werkzaamheden van de directeur en de financieel adviseur in het kader van de loonsanctie in het algemeen tot de normale bedrijfsvoering behoren. Niet is gebleken dat hun werkzaamheden van een zodanige omvang zijn geweest dat een deel daarvan niet meer geacht kan worden onder de normale bedrijfsvoering te vallen. Het Uwv heeft die werkzaamheden dan ook terecht buiten de schadevergoeding gehouden.

### Procesverloop

Namens appellante heeft mr. A.J.C. van Gurp, advocaat, hoger beroep ingesteld.

Het Uwv heeft een verweerschrift en een aanvullend verweerschrift ingediend.

De Raad heeft de zaak behandeld op een zitting van 27 juni 2024. Voor appellante is mr. Van Gurp verschenen. Het Uwv heeft zich laten vertegenwoordigen door mr. M. Reitsma.

### Inleiding

1.1. [werknemer], (ex-)werknemer van appellante (hierna: werknemer) was eerder in het genot van een uitkering op grond van de Wet op de arbeidsongeschiktheidsverzekering (WAO) die op 15 september 2012 is beëindigd in verband met verdiensten in eigen werk. Op 11 oktober 2016 is hij uitgevallen voor zijn werk bij appellante als administrateur voor 39,77 uur per week. Aan het einde van de wettelijke wachttijd heeft de werknemer

kundige geen aanleiding gegeven tot het aannemen van aanvullende beperkingen. Ook op dit punt heeft de rechtbank haar deskundige terecht gevolgd.

4.6. Het in hoger beroep ingezonden rapport van Ergatis van 17 mei 2023 geeft geen aanleiding de deskundige Greveling-Fockens niet te volgen in haar standpunt, dat de FML van 22 maart 2022 de beperkingen van appellant juist weergeeft. De aan Ergatis verbonden verzekeringsarts R. Ouwens gaat in dit rapport uitsluitend in op de in 2019 opgestelde FML. Over de gewijzigde FML van 22 maart 2022, die in beroep aan de arbeidsongeschiktheidsbeoordeling ten grondslag is gelegd, spreekt verzekeringsarts Ouwens zich echter niet uit. Evenmin worden in het rapport van Ergatis argumenten ingebracht tegen het rapport van de deskundige Greveling-Focken.

### Medische geschiktheid functies

4.7. Wat appellant tegen de geselecteerde functies heeft aangevoerd, geeft geen aanleiding voor het oordeel dat de geselecteerde functies in medisch opzicht voor hem niet geschikt zijn. De arbeidsdeskundige bezwaar en beroep heeft naar aanleiding van de aangepaste FML van 22 maart 2022 de eerder geselecteerde functies beoordeeld en deze, met uitzondering van de reservefunctie telefonisch verkoper, nog passend geacht. Appellant heeft niet onderbouwd waarom deze beoordeling onjuist zou zijn en de functies niet geschikt zouden zijn. Dat bij een eerdere beoordeling dezelfde functies ongeschikt zijn bevonden, zoals appellant stelt, is niet gebleken. Het feit dat de huidige geselecteerde functies dezelfde naam of SBC-code hebben als in het verleden geselecteerde functies, betekent nog niet dat de inhoud van de functies en de met de functies samenhangende belasting in de loop der tijd niet kan veranderen.

4.8. Nu appellant met de bij hem bestaande beperkingen op 24 december 2019 niet volledig arbeidsongeschikt is, kan wat appellant in hoger beroep over de duurzaamheid van de bij hem bestaande beperkingen heeft aangevoerd, verder onbesproken blijven.

### Conclusie en gevolgen

5. Het hoger beroep slaagt dus niet. De aangevallen uitspraak wordt bevestigd, voor zover aangevochten. Dit betekent dat de per 24 december 2019 op € 1.667,99 vastgestelde resterende verdien capaciteit en de op 58,96% vastgestelde mate

van arbeidsongeschiktheid in stand blijft. Bij een resterende verdien capaciteit van € 1.667,99 geldt voor appellant per 1 januari 2022 een inkomenseis van € 834,=. Het verzoek om het Uvw te veroordelen in de door appellant geleden schade, wordt bij deze uitkomst afgewezen.

6. Omdat het hoger beroep niet slaagt krijgt appellant geen vergoeding voor zijn proceskosten en het betaalde griffierecht.

### Beslissing

De Centrale Raad van Beroep

- bevestigt de aangevallen uitspraak, voor zover aangevochten;
- wijst het verzoek om schadevergoeding af.

## 84

**Het UWV heeft voldoende gemotiveerd uiteengezet dat het aannemelijk is dat eiseres in bepaalde perioden binnen de tien jaar na haar 18de verjaardag over arbeidsvermogen heeft beschikt**

Rechtbank Zeeland-West-Brabant

24 november 2022, nr. 20/5172,

ECLI:NL:RBZWB:2022:7105

(Schotanus)

Noot E. van den Bogaard, onder «USZ»

2025/78.

**Duurzaamheid. 10-jaarstermijn. Arbeidsvermogen. SV-dagen.**

[Wajong art. 1a:1 lid 3]

*i. De rechtbank stelt vast dat het UWV uit onderzoek in de eigen systemen is gebleken dat eiseres in 2003 drie SV-dagen en in 2005 22 SV-dagen heeft gewerkt. De aard van de werkzaamheden, het aantal gewerkte of verloonde uren en de wijze van functioneren zijn, gezien het tijdsverloop, niet meer te achterhalen. De arbeidsdeskundige bezwaar en beroep heeft met deze gegevens naar het oordeel van de rechtbank voldoende gemotiveerd uiteengezet dat het aannemelijk is dat eiseres in bepaalde perioden binnen de tien jaar na haar 18de verjaardag over arbeidsvermogen heeft beschikt.*

ii. *De enkele stelling van eiseres dat hiervan geen sprake is, kan niet worden gevolgd, omdat zij deze niet met stukken heeft onderbouwd. Wat eiseres heeft aangevoerd over de duur van de gewerkte perioden, maakt dit niet anders. De rechtbank begrijpt de moeilijke bewijsrechtelijke positie waarin eiseres verkeert, maar zoals in overweging 9 is overwogen, komt deze vanwege de laattijdige aanvraag voor haar rekening en risico.*

Uitspraak van de enkelvoudige kamer van 24 november 2022 in de zaak,

tussen:

[eiseres], uit [woonplaats], eiseres,

en [bewindvoerder], te [vestigingsplaats], bewindvoerder,

(gemachtigde: mr. C.F.A. Cadot),

en

de Raad van bestuur van het Uitvoeringsinstituut werknemersverzekeringen (UWV: kantoor Breda), verweerder.

#### *Procesverloop*

In het besluit van 18 juni 2019 (primair besluit) heeft het UWV de aanvraag van eiseres om een uitkering op grond van de Wet arbeidsongeschiktheidsvoorziening jonggehandicapten (Wajong) afgewezen.

In het besluit van 24 januari 2020 (bestreden besluit) heeft het UWV het bezwaar van eiseres tegen het primaire besluit ongegrond verklaard.

Eiseres heeft tegen het bestreden besluit beroep ingesteld.

Het UWV heeft een verweerschrift ingediend en een rapportage van een arbeidsdeskundige bezwaar en beroep (arbeidsdeskundige b&b).

De rechtbank heeft het beroep op 16 maart 2022 op zitting behandeld. Eiseres is verschenen, vergezeld van haar vriend en bijgestaan door haar gemachtigde. Het UWV is niet verschenen. Vanwege interne miscommunicatie heeft het bericht van afmelding van het UWV de rechter helaas pas na de zitting bereikt.

In de tussenuitspraak van 26 april 2022 (de tussenuitspraak) heeft de rechtbank het UWV in de gelegenheid gesteld om binnen twee weken na verzending van de tussenuitspraak, met inachtneming van wat in de tussenuitspraak is overwogen, het geconstateerde gebrek in het bestreden besluit te herstellen.

Het UWV heeft in reactie op de tussenuitspraak een rapportage van de arbeidsdeskundige b&b en een aanvullende motivering ingediend.

Eiseres heeft hierop schriftelijk gereageerd.

De rechtbank heeft bepaald dat een nadere zitting achterwege blijft en het onderzoek bij brief van 13 oktober 2022 gesloten.

#### *Overwegingen*

1. Deze uitspraak bouwt voort op de tussenuitspraak. De rechtbank blijft bij al wat zij in de tussenuitspraak heeft overwogen en beslist, tenzij hierna uitdrukkelijk anders wordt overwogen. Het staat de rechtbank niet vrij om terug te komen van zonder voorbehoud gegeven oordelen in de tussenuitspraak. Dit is alleen anders in zeer uitzonderlijke gevallen. De rechtbank verwijst hiervoor naar een uitspraak van de Centrale Raad van Beroep (CRvB) van 8 juli 2016 (ECLI:NL:CRVB:2016:4390).

2. Voor een weergave van de feiten, de beroepsgronden en het wettelijk kader verwijst de rechtbank naar de tussenuitspraak van 26 april 2022.

3. In de tussenuitspraak heeft de rechtbank, kort gezegd, overwogen dat niet in geschil is dat eiseres op de dag waarop zij de aanvraag heeft ingediend (8 maart 2019) en rond haar 18e verjaardag (15 juli 2001) niet beschikte over arbeidsvermogen. In de periode daartussen zijn er periodes geweest dat eiseres werkzaamheden heeft verricht, en dus arbeidsvermogen had. Van het duurzaam ontbreken van arbeidsvermogen als bedoeld in artikel 1a:1, vierde lid, van de Wajong is dan ook geen sprake.

De rechtbank heeft vervolgens overwogen dat uit de stukken niet kan worden opgemaakt dat het UWV heeft getoetst aan artikel 1a:1, derde lid, van de Wajong. Eiseres had geen arbeidsvermogen op haar 18e verjaardag. Niet is vermeld of onderzoek is gedaan naar de vraag of deze situatie in de tien opvolgende jaren zo is gebleven. Ook is in het bestreden besluit daaraan geen overweging gewijd. Het bestreden besluit lijdt daarom aan een zorgvuldigheids- en motiveringsgebrek.

4. De arbeidsdeskundige b&b heeft gereageerd op de tussenuitspraak. Zij heeft gerapporteerd dat eiseres in de periode van 1 juli 2003 tot 10 juli 2003 (3 SV-dagen) heeft gewerkt bij de Stichting [naam stichting] in Breda en in 2005 gedurende 22 dagen (22 SV-dagen) bij [naam] De aard van de werkzaamheden, het aantal gewerkte of verloonde uren en de wijze van functioneren zijn

echter niet bekend. Stichting [naam stichting] in Breda vernietigt namelijk alle gegevens van voormalige werknemers na 7 jaar. Over [naam] is onvoldoende informatie bekend, waardoor geen navraag gedaan kon worden.

Het UWV stelt zich op het standpunt dat thans niet meer kan worden vastgesteld of eiseres vanaf haar 18e verjaardag gedurende 10 jaar onafgebroken geen arbeidsvermogen heeft gehad. Dit komt volgens het UWV voor rekening en risico van eiseres, omdat het een laattijdige aanvraag betreft.

5. Eiseres stelt in een aanvullende reactie dat zij in de periode van tien jaar twee kinderen heeft gekregen, in 2002 en 2005. Haar tweede kind is na een heftige bevalling geboren en na de geboorte was sprake van medische problematiek. Over de door het UWV gestelde werkperiodes voert eiseres aan dat ze heeft meegelopen bij Stichting [naam stichting], maar dat dit gedurende slechts één dag enkele uren is geweest en dus niet drie SV-dagen. Daarnaast voert eiseres aan nimmer bij [naam] te hebben gewerkt en dus ook niet 22 dagen in 2005. Mogelijk is er bij verwerking van de gezamenlijk (met haar toenmalige partner) ingediende aangifte inkomstenbelasting voor dat jaar een en ander foutief ingevuld of door de Belastingdienst foutief geregistreerd. Drie SV-dagen, en zelfs 25 (3 + 22) SV-dagen, over een periode van 10 jaar mogen volgens eiseres in redelijkheid niet als arbeidsparticipatie worden aangemerkt.

6. In artikel 1a:1, derde lid, van de Wajong is bepaald dat een ingezetene die tijdelijk geen mogelijkheden tot arbeidsparticipatie heeft alsnog jonggehandicapte wordt, indien hij gedurende een tijdvak van tien jaar volgend op de dag waarop hij jonggehandicapte zou zijn geworden op grond van het eerste lid, onder a of b, of het tweede lid, indien hij duurzaam geen mogelijkheden tot arbeidsparticipatie zou hebben gehad, geen mogelijkheden tot arbeidsparticipatie had.

7. De rechtbank overweegt dat op grond van artikel 1a:1, derde lid, van de Wajong recht op een Wajong-uitkering bestaat voor degene die op zijn 18e verjaardag geen mogelijkheden tot arbeidsparticipatie had én deze situatie de daaropvolgende tien jaar heeft voortgeduurd. Pas dan wordt aangenomen dat er duurzaam geen mogelijkheid tot arbeidsparticipatie is. Het UWV hoeft de duurzaamheid na tien jaar overigens niet te onderzoeken, maar moet wel nagaan of eiseres in die tien jaar arbeidsvermogen heeft gehad, bijvoorbeeld door te kijken of zij gewerkt heeft.

8. Op 15 juli 2001 is eiseres 18 jaar geworden. De periode van 10 jaar volgend op de 18e verjaardag van eiseres loopt daarom van 16 juli 2001 tot en met 15 juli 2011.

9. De rechtbank stelt voorop dat de bewijslast bij een laattijdige aanvraag als die van eiseres volgens vaste rechtspraak bij de aanvrager ligt, omdat het (medisch) beeld met het verstrijken van de tijd steeds moeilijker is vast te stellen.<sup>1</sup>

10. De rechtbank stelt vast dat het UWV uit onderzoek in de eigen systemen gebleken is dat eiseres in 2003 (3 SV-dagen) en in 2005 (22 SV-dagen) heeft gewerkt. De aard van de werkzaamheden, het aantal gewerkte of verloonde uren en de wijze van functioneren zijn, gezien het tijdsverloop, niet meer te achterhalen. De arbeidsdeskundige b&b heeft met deze gegevens naar het oordeel van de rechtbank voldoende gemotiveerd uiteengezet dat het aannemelijk is dat eiseres in bepaalde perioden binnen de tien jaar na haar 18e verjaardag over arbeidsvermogen beschikte. De enkele stelling van eiseres dat hiervan geen sprake is, kan niet worden gevolgd, omdat zij deze niet met stukken heeft onderbouwd. Wat eiseres heeft aangevoerd over de duur van de gewerkte perioden, maakt dit niet anders. De rechtbank begrijpt de moeilijke bewijsrechtelijke positie waarin eiseres verkeert, maar zoals in overweging 9 is overwogen, komt deze vanwege de laattijdige aanvraag voor haar rekening en risico.

11. Nu niet kan worden vastgesteld dat het ontbreken van het arbeidsvermogen van eiseres vanaf haar 18e verjaardag tien jaar onafgebroken heeft voortgeduurd, kan eiseres aan het bepaalde in artikel 1a:1, derde lid, van de Wajong geen aanspraken ontlenen. Het UWV heeft op goede gronden de Wajong-aanvraag van eiseres afgewezen.

12. Gelet op het in de tussenuitspraak geconstateerde zorgvuldigheids- en motiveringsgebrek, zal het beroep gegrond worden verklaard en zal het bestreden besluit worden vernietigd. Omdat het UWV in zijn reactie op de tussenuitspraak het gebrek heeft hersteld, laat de rechtbank de rechtsgevolgen van het bestreden besluit in stand.

13. Omdat de rechtbank het beroep gegrond verklaart, moet het UWV aan eiseres het door haar betaalde griffierecht vergoeden.

14. Omdat het beroep gegrond is, krijgt eiseres een vergoeding voor de proceskosten die zij heeft gemaakt. Het UWV moet die vergoeding betalen. De vergoeding wordt met toepassing van het Besluit proceskosten bestuursrecht als volgt bere-

kend. De bijstand door een gemachtigde levert 2.5 punten op (1 punt voor het indienen van het beroepschrift, 1 punt voor het verschijnen op de zitting en 0,5 punt voor het indienen van een schriftelijke zienswijze na een bestuurlijke lus, met een waarde per punt van € 759,= en een wegingsfactor 1). Toegekend wordt € 1.897,50.

#### Beslissing

De rechtbank:

- verklaart het beroep gegrond;
- vernietigt het bestreden besluit;
- bepaalt dat de rechtsgevolgen van het bestreden besluit in stand blijven;
- draagt het UWV op het betaalde griffierecht van € 48,= aan eiseres te vergoeden;
- veroordeelt het UWV in de proceskosten van eiseres tot een bedrag van € 1.897,50.

#### NOOT

Zie de noot van E. van den Bogaard onder CRvB 25 november 2024, ECLI:NL:CRVB:2024:2275, «USZ» 2025/78.

## Bijstand

### 85

**Het college heeft aannemelijk gemaakt dat appellante haar hoofdverblijf niet op het uitkeringsadres had**

Centrale Raad van Beroep  
5 november 2024, nr. 23/1633 PW e.v.,  
ECLI:NL:CRVB:2024:2145  
(Heijs, Zimmerman, Hoogenboom)  
Noot L.M. Koenraad

**Intrekking. Terugvordering. Hoofdverblijf op uitkeringsadres. Woonplaats in de gemeente. Huisbezoek. Geen informed consent. Wel redelijke grond.**

[Pw art. 17 lid 1, 40 lid 1, 53a, 54 lid 3, 58 lid 1; EVRM art. 8 lid 1]

*Het college heeft de bijstand van appellante ingetrokken en teruggevorderd op de grond dat appellante niet heeft gemeld dat zij haar woonplaats niet in de gemeente Doesburg had en zij daarom geen recht op bijstand had.*

*Vaststaat dat aan de eis van 'informed consent' niet is voldaan. Dit betekent dat een inbreuk is gemaakt op het huisrecht van appellante als bedoeld in art. 8 lid 1 EVRM en dat de bevindingen van het huisbezoek dus als onrechtmatig verkregen bewijs moeten worden aangemerkt. De bevindingen van het huisbezoek mochten desondanks ten grondslag worden gelegd aan de bestreden besluiten omdat het college een redelijke grond had voor het huisbezoek. Uit de onderzoeksbevindingen kon het college redelijkerwijs twijfelen aan de door appellante verstrekte gegevens over haar hoofdverblijf. Verder was een ander, minder ingrijpend, onderzoeksmiddel op dat moment niet aangewezen. De bevindingen van het huisbezoek kunnen in dit geval worden betrokken bij de beoordeling van het recht op bijstand vanaf de datum van het huisbezoek. Het college heeft niet aannemelijk gemaakt dat appellante in de te beoordelen periode niet in de gemeente Doesburg haar woonplaats had. Daarge-laten dat de bevindingen van het huisbezoek*